

31 maart 2009, De Reehorst te Ede

Oogst

Beweging in beeld

Bert Moonen
&
Linda Odenthal

CPS

Aanleiding

Scholen zijn altijd in beweging

- Visie op onderwijs en leren
- Reactie op ontwikkeling omgeving
- Noodzaak verbeteren kwaliteit

Behoefte aan inzicht in wijze van veranderen (bewegen) en de daaraan verbonden sterke punten en verbeterpunten

Het project

- **Type:** Onderzoeksproject
- **Start:** 2008 (doorloop tot en met 2010)
- **Naam:** Scholen in beweging
- **Doel:** Scholen concrete handvatten bieden bij veranderingen
- **Projectgroep:** Tien CPS-consultants
- **Aantal betrokken scholen:** Twaalf VO-scholen
- **Inhoud verandering:** Realiseren van een nieuwe onderwijsleeromgeving in de hele of een deel van de school (creëren van leerpleinen of invoeren van een Technasium of Groen Lyceum)

Het project

Aan allerlei betrokkenen binnen en buiten de scholen werd onder andere gevraagd:

- Welke veranderstrategie heeft de school gebruikt?
- Hoe is deze door verschillende betrokkenen ervaren?
- Tot welke resultaten deze strategie (tot nu toe) geleid?

Vervolgens:

- Wat zijn sterke en verbeterpunten in de gebruikte strategieën? (verband gelegd met verandertheorie)

Maar eerst ...

Waarom veranderen scholen?

- Onderscheiden van anderen (profilering)
- Om te overleven (noodzaak, urgentie)
- Behoeftte aan verbetering (bijvoorbeeld verminderende schooluitval, verbeteren aansluiting vo-mbo)

Hoe worden veranderingen aangepakt?

Strategie 1: Breng mensen met dezelfde ideeën (gelijkgezinden) bij elkaar en faciliteer ze

Idee! Kans!

Groepje
enthousiastelingen

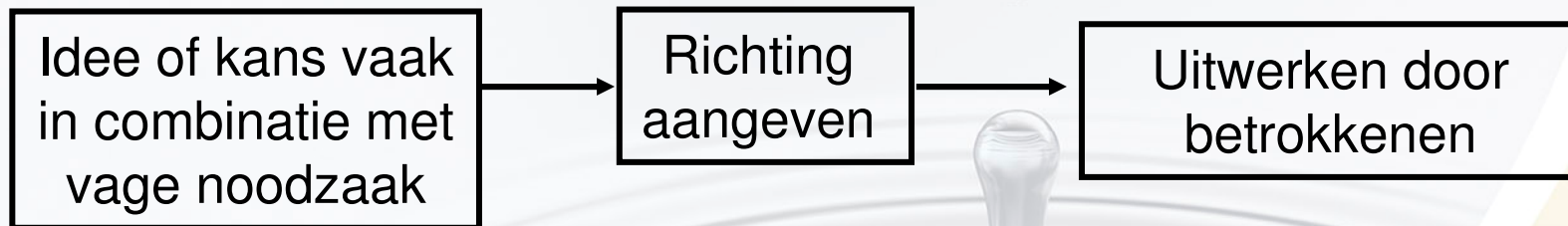
Bestuur of meerdere besturen
Directeur
Een of meerdere docenten

Op basis van
vrijwilligheid

Met ondersteuning
van de schoolleiding

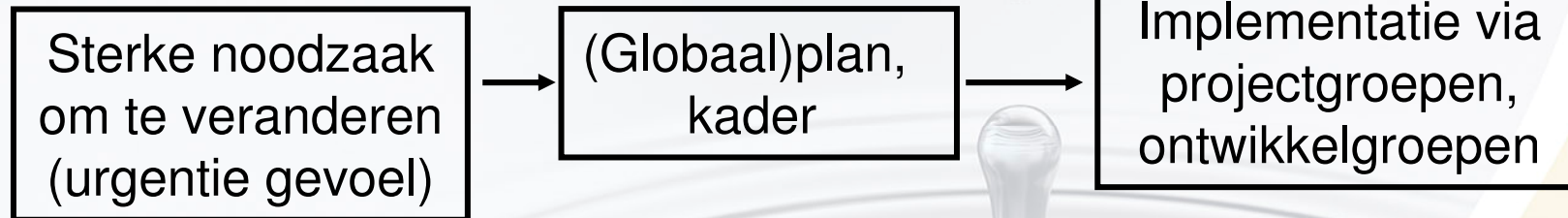
Hoe worden veranderingen aangepakt?

Strategie 2: Anderen meenemen in een droom

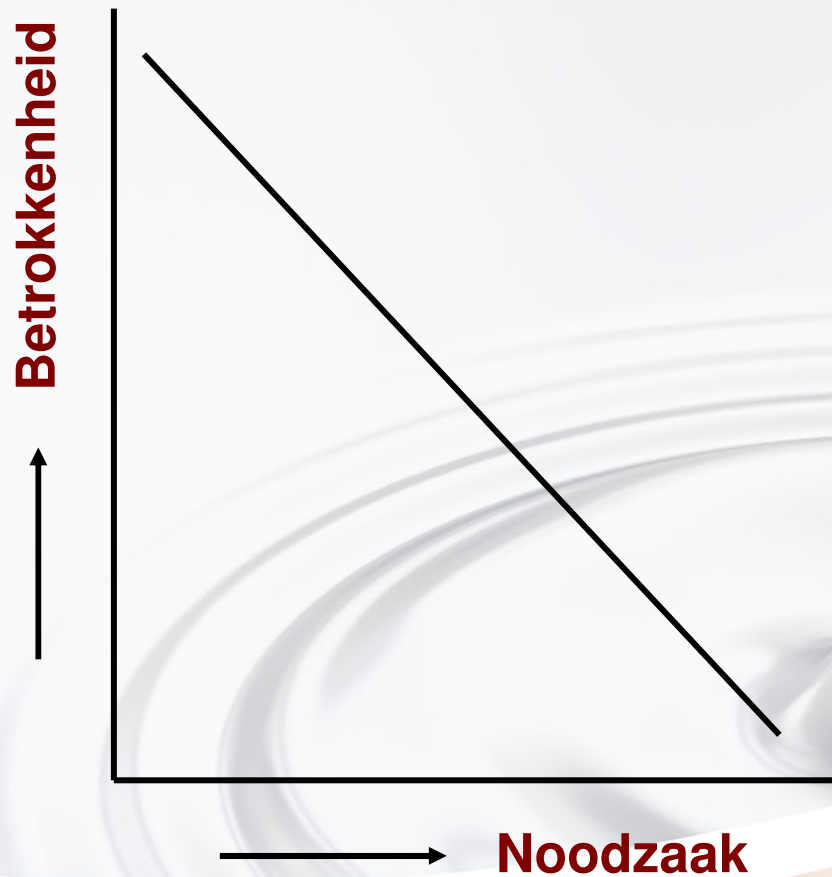

Hoe worden veranderingen aangepakt?

Strategie 3: Van de nood een deugd maken

Hoe worden veranderingen aangepakt?

Is er een verband tussen de noodzaak (urgentie) en de betrokkenheid (passie)?

Tien kaarten “Verandering als water”

1. Geen weg terug
 2. Volharding
 3. Alles in beweging
 4. Betekenis geven
 5. Geduld en resultaat
 6. Stabiliteit vormt de beweging
 7. Top-down of bottom-up?
 8. Verandercapaciteit
 9. Gelaagdheid
 10. Momentum
-

Beelden van verandering (*opdracht*)

- Welke kaart past het beste bij de wijze waarop je zelf een verandering hebt meegemaakt of hoe je over een verandering denkt?
- Welke kaart geeft het beste de meest belangrijke succesfactor uit dat veranderingsproces weer?
- Wat is volgens jou een goede manier van veranderen en waarom?

Pioniersfase

- Mogelijkheden zien en die zelf kunnen realiseren
- Weinig belangstelling voor structuren, regels, procedures
- Medewerker creëert zijn “functie” zelf
- Communicatie, direct
- Stijl van werken: uitermate flexibel en men is trots op improvisatietalent
- Relaties, persoonlijk, men kent elkaar
- Motivatie: bezielende leider en mogelijkheden persoonlijke ontwikkeling

Crisis van beweging

- Er is teveel beweging, dynamiek, chaos en te weinig orde en systematiek
- De sterke kanten van de pioniersfase beginnen verdere ontwikkeling te remmen
- Improvisatie en flexibiliteit verworden tot rommeligheid, chaos
- Roep om duidelijkheid neemt toe

Organisatiefase

- Coördineren
- Afstemmen
- Organiseren, ook het kennis uitwisselen

Pas op, daarin niet doorschieten!

Hoe wordt verandering door betrokkenen ervaren?

- Er is niet één verandering, iedereen beleeft een verandering op zijn eigen manier
- Ook doelstelling kunnen anders worden ervaren
- Dingen gebeuren buiten zicht van betrokkenen

Wat zijn sterke en verbeterpunten in gebruikte strategieën?

Zeven C's van Sietske Waslander

1. Concentratie (focus, doelstelling)
2. Coherentie (afstemming intern)
3. Commitment (eigenaarschap)
4. Community (sociale infrastructuur en communicatie)
5. Continuïteit (duurzaamheid)
6. Consistentie (afstemming extern)
7. Context-management (relatie met omgeving)

Wat zijn sterke en verbeterpunten in gebruikte strategieën? *(opdracht)*

- Op welke wijze geef je vorm (of zou je vorm geven) aan deze zeven C's?
- Motiveer je antwoorden

Meer informatie en materialen

Website

<http://www.cps.nl/scholeninbeweging>

Bert Moonen

b.moonen@cps.nl

of

Linda Odenthal (projectleider)

l.odenthal@cps.nl